

Pataki Jenő (1857–1944)

**orvos, Erdély orvostörténésze rövid életrajza
és életmű-bibliográfiája**

Összeállította: Perjámosi Sándor

Sajtó alá rendezte: Gazda István

Szakszerkesztő: Bodorné Sipos Ágnes

**A Magyar Tudománytörténeti Szemle Könyvtára 80. köteteként
„Pataki Jenő: Az erdélyi orvoslás történetéből” címmel 2011-ben megjelent
munka két fejezetének online hivatkozásokkal bővített változata**

BUDAPEST, 2014

TARTALOM

Pataki Jenő életrajza

Pataki Jenő, az erdélyi magyar orvostörténet-írás megteremtője (*Írta: Perjámosi Sándor*)

Pataki Jenő életmű-bibliográfiája (*Összeállította: Perjámosi Sándor, sajtó alá rendezte: Gazda István, szakszerkesztő: Bodorné Sipos Ágnes*)

PATAKI JENŐ ÉLETRAJZA

Perjámosi Sándor

Pataki Jenő, az erdélyi magyar orvostörténet-írás megteremtője

Pataki Jenő orvostörténeti munkáinak többsége életének utolsó negyedében, már nyugdíjas korában íródott. Egy olyan korszakban kezdett el a magyar orvostörténelem neves erdélyi személyeivel és jelesebb mozzanataival foglalkozni, amikor a magyarság évezredes történetének egyik legnagyobb sorscsapását élte át, akkor, amikor sokan kényszerűségből vagy félelemből hagyták el a Romániához csatolt Erdély, Partium és Bánát területét.

A magyar irodalomból ismertek azok a személyek, akik hivatástudatból ekkor kezdtek bele tudományos és szépirodalmi tevékenységükbe a magyarság értékeinek megmentése és megismertetése érdekében, avagy éppen akkor települtek vissza szülőföldjükre, egyfajta magyarságmentő célzattal. Az orvoslás és az orvostörténelem területéről kevés olyan személyt ismerünk, akik – irodalmár kortársaikhoz hasonlóan – ekkor kezdtek hasonló indíttatású kutatásaikhoz.

Pataki Jenő e kevesek közé tartozik.

Közel negyedszázadon keresztül ő táplálta újabb és újabb kutatásaival az erdélyi magyar nyelvű orvostörténelmi irodalmat, és adott okot a magyar ifjúságnak és a magyar orvosi testületnek – főleg Erdély területén – a nemzeti érzület és büszkeség megtartására, ápolására.

Pataki Jenő írásaiban érzékelhető, hogy olyan jellegű kutatómunkát végzett és olyan anyagot gyűjtött egybe, amit ma már nehezen lehetne felkutatni. Életrajzai túlmennek a biográfiai jellegű leírásokon, munkáiban az orvoson túl megjelenik maga az ember, s érzékelhetjük a különböző korok hangulatát, ízlésvilágát anélkül, hogy szándékosan kortörténetet akarna festeni elénk.

Ezek az orvosok – akik olykor ugyanúgy esendőek, mint más embertársaik – Pataki írásaiban mint irodalmárok és művészek is megjelennek, s műveikből olykor ízelítőt is

kapunk. Mindez nyilván köszönhető Pataki Jenő felmenőinek, családja több évszázadra visszanyúló erdélyi orvosi munkásságának, akik által ő is közelebb került a régmúlt korok orvosaihoz. Jó néhány 19. századi orvost és tanárt neki még volt szerencséje személyesen is megismerni s róluk sem feledkezett meg, ezáltal is értékes adatokkal gazdagítva a magyar orvostörténet-írást.

Munkájában – főleg a kezdetekben – nagy segítségére volt családi levéltára, de a családjában fennmaradt anekdoták is, melyeket bőségesen fel is használt írásaiban.

*

Pataki Jenő 1857. november 23-án született Kolozsváron. Elemi, közép fokú és orvosegyetemi tanulmányait is itt végezte. Orvosi oklevelét 1882-ben szerezte meg. Ő maga is beszámol egy kéziratban maradt életrajzában,¹ hogy orvosegyetemi hallgatóként négy ízben nyert pályadíjat, egyebek közt az élettan és a bonctan területéről írt dolgozataival.

A kolozsvári egyetemen létezett egy úgynevezett 'Tudomány-egyetemi Kör', aminek évkönyvéből kiderül, hogy Pataki már ebben a körben is adott közre orvostörténeti jellegű dolgozatot: '*Orvoslási babonák a magyar nép életében*' címmel, de ennek forráshelyéről eddig pontos adatunk nincs.

Kolozsváron hagyománya volt az orvostörténet tanításának. Már maga Maizner János, az egyetem dékánja – később rektora – is rendszeresen adott elő medico-historiát.² Egyebek közt ezek miatt is téves egy korábbi, Pataki Jenőről is szóló tanulmány írójának azon megjegyzése, hogy Pataki Budapesten a fiatal Bókai Jánossal együtt Purjesz Zsigmond hatására ismerkedett meg az orvostörténelemmel.³

Pataki budapesti éveitől előbb a Batthyány család orvosa, majd a sárvári járás körorvosa, utóbb a sárvári kórház vezetőorvosa lett. Mint gyermekorvos – ami abban a korban még ritkaságnak számított – szakmájában megbecsülésnek örvendett. Ebben az időszakban inkább orvosként, mint az írás területén mutatja meg magát. E korszakának kevés számú megjelent írásából kitűnik egyfajta történelem iránti érzékenysége, de ez még inkább csak egy amatőr kutató érdeklődése volt. Ugyanakkor említésre méltó a Borovszky–Sziklay-féle

¹ Curriculum Vitae. Pataki Jenő önéletrajza. Kézirat. 1942. Csajkás Bódog hagyatékából. Megjelent: Pataki Jenő önéletrajza. In: Pataki Jenő: Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből. Piliscsaba, 2004. Magyar Tudománytörténeti Intézet. pp. 21–23.

² Maizner történeti munkáját a kolozsvári orvos-sebész tanintézetéről Pataki írásaiban gyakorta emlegette és hivatkozott rá.

³ Erről lásd: Diósadi Elekes György: Az orvostörténetírás története Erdélyben. = Orvosi Hetilap 82 (1942) pp. 376–377.

vármegyétörténeti sorozatban Vasvármegye leírásában megjelent dolgozata 'Vasvármegye egészségügye'-ről,⁴ mivel ez mondható az első, kutatásokon is alapuló jelentősebb orvostörténeti munkájának.

Első fontosabb, erdélyi orvosokkal és az erdélyi orvostörténelemmel kapcsolatos írása már Kolozsvárra való visszatelepülése (1898) után született. 1903-ban az Erdélyi Múzeum-Egyesület szakosztályi ülésén olvasta fel 'Adatok a magyar ifjak orvosnevelésének történetéhez' c. összefoglalóját, mely az egyesület Értesítőjében meg is jelent.⁵ Kutatáshoz felhasználta a Pataki-család több évszázados, már említett, rá hagyományozódott iratait is.

Ugyan már korábban is fordul a családi levéltárhoz, amikor sárvári orvosként Teleki László versét ismerteti a Szombathelyi Lapokban,⁶ de ez az első olyan munkája, amikor azt komolyabban feldolgozza és mellette más, kiegészítő kutatásokat is végez. Kezdeti munkának számíthatjuk, ám kutatásainak adatai a mai napig közlésre érdemesek. Kezdetnek tekinthetjük e munkát abban a tekintetben is, hogy *ennek az írásának a megjelenésétől datálhatjuk az erdélyi magyar orvostörténet megszületését!* Ugyan Eduard Gusbeth⁷ és Joseph Tausch⁸ már korábban tesz közzé erdélyi orvostörténeti emlékeket, de kifejezetten magyar nyelven és magyar orvosi emlékekkel Pataki Jenő foglalkozik először Erdélyben.

Előbbi munkáját majd két évtizedes csend követi, hogy utána több mint két évtizeden keresztül sorra adja közre a jeles erdélyi orvos-személyiségek életrajzait, életútjuk számunkra érdekesebb mozzanatait és a hozzájuk csatolható irodalmi és művészeti emlékeket.⁹

1898-tól Kolozsvár városi tisztiorvosaként dolgozik, miközben magánpraxisát is folytatja, s az előbbieken túl különböző időszakokban volt gazdasági tanintézeti, dohánygyári, vasúti, Mária-Valéria árvaházi és színházi orvos is. Kerületi tisztiorvosi gyakorlatát az uralomváltásig, azaz 1918-ig folytatja. 1923-ban adja be nyugdíjazási kérelmét, de nyugdíjat

⁴ Lásd: Pataky Jenő: Vasvármegye egészségügye. In: Sziklay János – Borovszky Samu (szerk.): Vasvármegye. Bp. 1897. Apollo. pp. 402–407. Ugyanitt jelent meg egy másik, de nem történeti jellegű munkája is: Vasvármegye gyógyfürdői és gyógyvizei. pp. 408–411.

⁵ Pataki Jenő: Adatok a magyar ifjak orvos nevelésének történetéhez. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvos-Természettudományi Szakosztályából. I. Orvosi Szak. 5 (1903) No. 1–2. pp. 137–149.

⁶ Pataki Jenő: Teleki László verse a kuruc-világból. = Szombathelyi Lapok 1 (1893) No. 3. pp. 1–2.

⁷ Gusbeth, Eduard (1839–1922). Brassó múltjával kapcsolatos orvostörténeti művei: Zur Geschichte der Sanitsverhältnisse in Kronstadt. Kronstadt, 1884. 335 p.; Die Landärzte im Kronstadter Komitat. Kronstadt, 1887. 35 p.; Das Gesundheitswesen in Kronstadt im Jahre 1894, 1895, 1896. Kronstadt, 1897. 200 p.

⁸ Tausch, Joseph (1795–1871). Neves százokról szóló életrajzi gyűjteménye, melyben orvosok is helyet kaptak: Schrifsteller Lexikon. Kronstadt, 1868–1871.

⁹ Itt érdemes megjegyezni, hogy Pataki Jenő, amikor csak tehetett, az általa ismertett személyről megpróbált valamilyen illusztrációval szolgálni, lehetőleg valamilyen korabeli festmény fotója alapján. Ezek a fotók a lapokban még mindig megtalálhatók, ám a korabeli fotó- és nyomdatechnika, illetve a papír minősége, amin ezek az arcképek megjelentek nem tették lehetővé, hogy e kötetben azokat megfelelő minőségben közreadjuk. Amik itt láthatóak, azok a képek és dokumentumok az eredetiről, avagy Pataki Jenő üvegdiáiról kerültek bemásolásra. Pataki Jenő fennmaradt üvegdiái néhány éve a Csajkás Bódog hagyatékából kerültek ismét napvilágra.

csak 1927-től folyósítanak számára.¹⁰

Elfoglaltságainak köszönhetően, avagy szerénységből, talán szaktudományának aláértékelésétől félve – mint ahogy azt Berde Károly megemlékezésében¹¹ olvashatjuk – orvostörténeti kutatásokkal hosszú időn keresztül nem tud foglalkozni, illetve azokat nem írja meg, nem publikálja. Azonban az 1920-as év sorsfordító jelentőségűvé válik az ő életében is. Az új történelmi keretek közt, amikor magyar nyelvű orvosi lapok már nem nagyon jutnak el Erdélybe, az erdélyi magyar orvostársadalom is felismerte egy új szakmai és közösségi jellegű magyar nyelvű orvosi lap megalapításának a szükségszerűségét.

Ebben a lapban, azaz az 'Erdélyi Orvosi Lap'-ban (1920–1925) adta azután közre kisebb-nagyobb rendszerességgel orvostörténelmi jellegű írásait, majd folytatta azokat az e lap folytatásának is tekinthető 'Orvosi Szemle – Revista Medicală – Ärtzl. Rundschau' (1928–1938) hasábjain. Ezek a lapok számítanak az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvos-természettudományi szakosztálya nem hivatalos fórumának is, hiszen az egyesületi élet – melynek 1896 óta tagja Pataki is – e számokban folyamatosan jelen van. Ezeknek a lapoknak bizonyos időszakokban Pataki Jenő szerkesztője, főmunkatársa volt.

Kezdetben még csak a családi levéltár, azaz a Pataki orvosdinasztia forrásait, emlékeit jelenteti meg, később azonban e szoros körből kilépve Erdély több évszázados orvostörténelmének számtalan területét érintik kutatásai és nem csak életrajzokat, de neves személyek, intézmények és szakterületek orvosi történetét is feldolgozza.

Írásai java része rövid cikkek és kisebb tanulmányok formájában jelentek meg. Életében egyetlen nagyobb lélegzetvételű műve kerül kiadásra 1937-ben, amikor is felkérésre megírta az Erdélyi Múzeum-Egyesület orvostudományi szakosztályának addigi történetét.¹² Ugyanebben az évben – Daday András javaslatára – a szegedi egyetem orvosi kara elhatározta, hogy Orvostörténeti Múzeumot létesít s megvásárolta hozzá Pataki Jenő orvostörténeti könyvtárának egy részét, ami az egyetem Kolozsvárra való visszatérése után a visszatérő egyetemmel együtt ismét visszakerült Kolozsvárra.

*

¹⁰ Berde Károly Patakiról szóló megemlékezésében Pataki Jenő nyugdíjazását 1918-ra teszi. Ezt az adatot többen átveszik. Azonban Pataki Jenő saját kezű életrajzában 1923-at jelöli nyugdíjkérelmének beadási időpontjául. Lásd erről: Pataki Jenő önéletrajza. In: Pataki Jenő: Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből. Piliscsaba, 2004. Magyar Tudománytörténeti Intézet. pp. 21–23.

¹¹ Berde Károly: Pataki Jenő 1857–1944. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának munkájáról 57 (1944) pp. 198–200.

¹² Pataki Jenő: Az Orvostudományi Szakosztály története. 1879–1934. In: György Lajos (szerk.): Az Erdélyi Múzeum-Egyesület háromnegyedszázados tudományos működése. 1859–1934. Cluj-Kolozsvár, 1937. Erdélyi Múzeum-Egyesület. pp. 89–162.

1940-ben újra fordul a történelem kereke, s a második bécsi döntés következményeként, Észak-Erdély visszacsatolásával új távlatok nyílnak meg a magyar orvostörténelem számára. Ugyan a visszacsatolás előtti években megszűnnek a Kolozsváron megjelenő orvosi lapok, de Pataki Jenő számára új lehetőségek adódnak, amikor a Kolozsváron működő új-régi egyetem ismét magyar vezetés alá kerül. Bár az első pillanatokban ez még nem látszott olyan tisztán, de ezzel a lépéssel valójában a magyar orvostörténelem évszázados intézményesítési törekvéseire kerülhetett pont.

Az ezt megelőző több mint száz évben a magyar orvostörténelemnek kiváló művelői, előadói és tanárai akadtak, akik többször is kísérleteztek az orvostörténelem kötelező tantárggyá tételével, és ugyancsak több alkalommal egy orvostörténeti tanszék felállításával, ám ezek a kezdeményezések mindig kudarcba fulladtak, annak ellenére, hogy Európa számos egyetemén működött már önálló orvostörténeti tanszék, így a kolozsvári román egyetemen is.

Utóbbi első tanszékvezető egyetemi tanára kezdetben a lyoni származású Jules Guiart¹³ professzor volt 1922–1931-ig, aki tudományos munkáiból csak a magyar orvosokat 'felejtette' ki, illetve a latinul megjelenőket a románok közé sorolta, szerencsére őt a magyarbarátságáról is ismert Valeriu Bologa¹⁴ professzor követte.

A románok által megszervezett orvosi karon több olyan tanszék is működött, ami a magyar orvosi karokon akkoriban még nem létezett. Így – Obál Ferenc szerint¹⁵ – működött az ortopédia, urológia, fül-orr-gégészet, sebészeti műtéttan, belgyógyászati diagnosztika, fogászat, s az orvostörténetnek is önálló tanszéke. Ezek a stúdiumok a magyarországi orvosképzésben vagy nem voltak kötelezők, vagy csak ajánlottak voltak, illetve néhány esetben más nagy tárgyakba épültek be.

Az orvostörténeti tanszék átadásakor, a jegyzőkönyv tanúsága szerint, Bologa – a román kormány rendeletére, azt pontosan betartva (ami ritkaságnak számított!) – csak a román orvostörténeti anyagot szállíttatta el, abból is a duplumokat otthagyta. Hogy ez mekkora anyag lehetett, arról pontos adatok nincsenek, de Csajkás Bódog¹⁶ orvostörténész hagyatékában, az Orvostörténeti Intézet anyagai közt található egy feltehetőleg Jancsó Bélától származó feljegyzés-részlet, miszerint átvételkor kb. 12 000 könyv került az új-régi egyetem megalakuló Orvostörténeti Intézetébe. Ezek és a Kolozsvárra visszakerült Pataki-könyvtár, amit ő újabb anyagokkal egészített ki, jó alapot teremtettek egy megalakuló orvostörténeti tanszéknek.

¹³ Guiart, Jules (1870–1965).

¹⁴ Bologa, Valeriu (1892–1971).

¹⁵ Lásd: Obál Ferenc: Erdély és az orvostudomány szolgálatában. Csíkszereda, 2003. Státus. p. 22.

¹⁶ Életrajzát lásd: Perjámosi Sándor: Csajkás Bódog Félix (1902–1949). In: Pataki Jenő: Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből. Piliscsaba, 2004. Magyar Tudománytörténeti Intézet. pp. 31–35.

A régi-új egyetem szervezői ügyeltek arra, hogy azok a tanszékek, amelyeket a románok szerveztek meg, továbbra is megmaradjanak, azonban az orvostörténelem nem tanszékként, hanem intézetként működhetett tovább, így megtörve egyfajta folytonosságot is. Feltehetőleg nem akarták, hogy folytatólagosan egy, a románok által létesített intézmény utódjaként adjon első alkalommal helyet a magyar orvostörténelem végre megvalósulni látszó intézményének, de magát az intézményt sem akarták megszüntetni.

Az így létrejövő első magyar Orvostörténeti Intézet egy nem orvostörténész, de azzal is foglalkozó tanár, a sebész Novák Ernő¹⁷ jelképes vezetésével alakulhatott meg. Novák Ernő 1941-ig viselte ezt a tisztséget, amit a bőrgyógyász-dermatológus Berde Károly¹⁸ – aki orvoskari dékán is volt – vett át s vezette hivatalosan 1944 augusztusáig, amikor is három hetes szabadságra hivatalosan Lillafüredre utazván, onnan az orosz front előrehaladása miatt nem térhetett vissza. Az Intézet ügyeit ténylegesen és valójában a Bologna-tanítványnak számító Jancsó Béla¹⁹ végezte. A szellemi vezetésben az akkor már a 80. életévén is túljutó Pataki Jenő segédkezett, aki az Intézet külső munkatársaként és az egyetem meghívott előadójaként 1941–1944 között több szemeszterben is tartott előadásokat.

Az orvostörténet a kolozsvári egyetemen nem kötelező és még csak nem is ajánlott tantárgy lett. Pataki hallgatóinak száma az első két évben nem is haladta meg a tízet, s később sem került a népszerű tantárgyak sorába. Ugyan 1943 körül zajlanak kísérletek arra nézve, hogy az orvostörténelmet beemeljék legalább az ajánlott tárgyak közé, de ezek eredménytelenek maradnak és Pataki 1944. január 7-én bekövetkezett halála meg is akasztotta az ügyet. Kevesen voltak ugyan Pataki óráin, de egy soha meg nem jelent megemlékezésből tudjuk, hogy ez nem szegte a kedvét, „minden igyekezetével azon volt, hogy az orvostörténelem, főleg pedig Erdély orvostörténetének művelésére utódokat neveljen, akik majd folytatják az általa megkezdett munkát.”²⁰

Ezekben az években tűnt fel az Intézet könyvtárában a fiatal Csajkás Bódog, akinek katonai állomáshelyéül jelölték ki Kolozsvárt. Csajkás az Orvostörténeti Intézet könyvtárának gyakori vendége lett, ahol hamarosan Pataki Jenővel is megismerkedett, s alakított ki vele jó barátságot, vált egyben tanítványává és egy lehetséges Pataki-féle orvostörténeti iskola lehetséges továbbvivőjévé. Az első Orvostörténeti Intézetből származó hivatalos közlemény is magától Csajkás Bódogtól származik. Csajkás saját gyűjtése alapján már 1938-tól kezdve dolgozott főművén: Szeged régi közegészségügyének, orvosi történetén. 1941-re az adatokat

¹⁷ Novák Ernő (1908–1997).

¹⁸ vitéz Berde Károly (1891–1971).

¹⁹ Jancsó Béla (1903–1967) orvos, író.

²⁰ Csajkás Bódog: Pataki Jenő (1857–1944). Kolozsvár, 1944. kézirat. 4 lev. Csajkás Bódog hagyatéka.

össze is gyűjtötte, de hátramaradt azok rendezése, rendszerezése és összefoglalása. A mű végül 1944-ben került ki a sajtó alól.²¹

Az Intézetben kétféle munka folyt. Az egyik egy könyvtári jellegű alapleltár és cédulakatalógus készítése, melyet „felbérelt” könyvtári segéderővel próbáltak megoldatni, a másik pedig az ún. tudományos munka.

Jancsó Béla intézte 1941 és 1944 között az Intézet ügyeit, de orvostörténeti jellegű tudományos munkával nem foglalkozott. Az Intézet háttérrel jelentett néhány orvostörténeti kutatással foglalkozónak és könyvtárát kisebb nagyobb rendszerességgel látogatták Pataki Jenő diákjai is, s maga Pataki is itt készült óráira. Azonban folyt itt az Intézet hivatottságának megfelelő tudományos munka is, mely reflektálni kívánt a korábbi két évtizedben Kolozsvárott a román orvostörténeti tanszéken végzett orvostörténeti munkákra, különösen Guiart dolgozataira.

Pataki és Csajkás együtt dolgoztak akkoriban egy 'Erdélyi Magyar Orvosi Lexikon'-on. Ez a több mint másfélszáz oldalas anyag a történelmi Erdély határai közt élt magyar és szász orvosok életrajzi adatait foglalja magában. Ők ugyan befejezettnak gondolták, de fennmaradt kéziratok példányaiból mégis befejezetlensége tűnik ki. Mint Izsák Sámuel írta róla: „ez az első lexikális próbálkozás Erdély magyar orvosainak bemutatására, életrajzok útján.”²²

A másik említésre méltó munka, Csajkás saját orvos-életrajzi lexikona, melyet 'Magyar Orvosok Lexikona 1872-ig' címmel próbált közreadni, s a mű 1943 végére készült el. Ez a több mint 3000 szócikket tartalmazó összeállítás több mint félszáz orvostörténeti és biográfiai munka felhasználásával, azok adatai kigyűjtésével, illetve Csajkás és Pataki saját kutatásainak felhasználásával készült.

Berde Károly Patakiról szóló szívélyes megemlékezésében tesz említést arról, hogy az idős tudós „utolsó évében nagyobb koncepciójú vállalkozásba fogott: könyv alakban kívánta megírni és kiadni a régi erdélyi orvosok életrajzi lexikonát.”²³ Izsák Sámuel a fentebb már idézett esszéjében tévesen azonosította ezt a munkát a Csajkással együtt írt lexikon-jellegű gyűjtéssel. Ez az anyag valójában 2002-ben került elő kutatásaim eredményeképpen kéziratban, Sátoraljaújhelyen, Csajkás Bódog hagyatékából és lánya Baintnerné Csajkás Felícia jóvoltából.

²¹ Megjelent: Csajkás Bódog: Szeged közegészségügyének története a XVIII. században. Szeged, 1944. Szeged szabad királyi város kiadása. 267 p.

²² Izsák Sámuel: Bevezetés. Pataki Jenő (1857–1944), az orvostörténész. Tudománytörténeti esszé. In: Pataki Jenő: Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből. Piliscsaba, 2004. Magyar Tudománytörténeti Intézet. pp. 11–20. Az említett munka önálló kiadásban soha nem jelent meg.

²³ Berde Károly: Pataki Jenő 1857–1944. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának munkájáról 57 (1944) pp. 198–200.

Pataki Jenő – korábbi munkái és újabb kutatásai alapján – megpróbálta elkészíteni első önálló kötetét 'Erdélyi Magyar Orvosok' címmel, melyet papírra is vetett. A teljesnek és lezártnak nevezhető munka 23 orvos életrajzát tartalmazta. A Csajkás hagyatékából előkerült iratokból az is kiderül, hogy tervbe vette – az adatok összegyűjtéséhez hozzá is kezdett – egy második kötet, azaz további 20 orvos életrajzának részletes feldolgozását is. Ám Pataki 1944-ben bekövetkezett, váratlan halála közbeszólt, s kézírata közel hat évtizedre feledésbe merült.

Ezeknek az életrajzoknak a többsége egybeszerkesztve Pataki Jenő más, nyomtatásban egykoron megjelent – de új jegyzetekkel kiegészített, pontosított – dolgozataival olvashatók a jelen kötetben, ami így a lehető legteljesebbnek tekinthető Pataki-féle erdélyi orvos-életrajz gyűjtemény, s ezáltal rendkívül értékes művelődés- és kultúrtörténeti forrás is.

Csajkás feljegyzéseiből még további két, az Intézetben készülő műről van tudomásunk. Az egyik Patakitól származott, ez az: 'Erdélyi Orvosok Életrajzi Adatainak Forrásjegyzéke', melyből semmi konkrétumot nem ismerünk, és itt készült, de befejezetlen maradt a 'Képes Magyar Orvostörténelem' c. kötet is, melynek illusztrációs anyaga kifejezetten jó állapotban maradt meg.

Az ebben az időszakban az Orvostörténeti Intézetben Pataki Jenő és Csajkás Bódog által készülő, fent említett nagyszabású művek közül Csajkás Szeged közegészségügyéről írott monográfiáján kívül semmi nem tudott nyomtatásban megjelenni, elsősorban a háborús körülmények miatt, és mindebbe a köztiszteletnek örvendő Pataki Jenő halála is beleszólt. Bár Csajkás Bódog mindegyik itt készülő mű kiadatásával próbálkozott, az ígéreteken nem jutott túl.

Pataki Jenő halála után adatait, cikkeit, írásait Csajkás próbálta összegyűjteni és feldolgozni, de az Csajkás korai, 1949-ben bekövetkezett halála miatt sikertelen kísérlet maradt. Pataki Jenő néhány kézírata több mint fél évszázadon keresztül feküdt Csajkás Bódog hagyatékában, megőrződve és feladatot róva ki az utókor számára

*

Kolozsvárt 1944 októberében elfoglalják a szovjet csapatok. Ekkor már nincs senki az Orvostörténeti Intézet vezetői közül a városban. Hamarosan Csajkás Bódog jelentkezik az egyetem dékánjánál és novembertől megbízottként átveszi annak vezetését. Az első magyar Orvostörténeti Intézet sorsa ettől kezdve szorosan összefügg Csajkás Bódog életútjával. Az intézet az egyetemmel együtt előbb átköltözik Marosvásárhelyre, majd Csajkás Romániából 1947-ben történt kényszerű távozásával gyakorlatilag megszűnt.²⁴ Pataki Jenő orvostörténeti

²⁴ A kolozsvári Orvostörténeti Intézet történetéről és benne Csajkás Bódog szerepéről lásd Csajkás fentebb

könyvtárának további sorsa ismeretlen, kéziratait viszont Csajkás Bódog megmentette az utókor számára. Elsősorban neki köszönhető, hogy a Pataki által megálmodott kötet 60 év távolából végül is napvilágot láthatott.²⁵

*

Végezetül álljon itt Pataki Jenő 1943 végén írott – e kötetben nagyjából közreadott – azóta kéziratban lappangó, de fennmaradt munkája előszavának néhány gondolata:

„Sokat töprengtem, megírjam-e ezt a könyvet. Ebben a zaklatott életű jelenben akad-e valaki, kit a múlt életjelenségei érdekelnek?

A mindennapi élet fokozott bizonytalanságban rohan. Mindenkit a jövő kérdése érdekel. Nem az, hogy mi volt, hanem mi lesz. Vajon nem halt-e ki a jelen emberében az érdeklődés, hogyan éltek elődeink, hogyan jutottak életfeltételeikhez, hogyan küszködtek, szenvedtek-e sokat, vagy csak ki kellett nyújtaniok kezüket s ölükbe hullt jólét, boldogság.

Vajon lesz-e aki elolvassa? (...)

Ti, a régi orvostudomány bajnokai, korotok tudományának színvonalán álltatok. Tudásotokat nem a ma szemüvegén nézzük. A ti tudományotok már csak a múlté, azzal ma már csak a történelem számol, de lelkesedéseitek, tudásvágyatok, a jobb jövőért való küzdelmek, mindenben megnyilvánuló hazafias lelketek – örök.

Például fog állni minden kor ifjúsága előtt.

Ti is, (...) hajtsátok meg előttük az elismerés és hála zászlóját. Hiszen nektek írtam ezt a könyvet lelkem ifjúsága. Olvassátok el, s ha lapjai forgatása közben belőlük hitet, lelket s erőt meríttek; ha mindjárt csak egynehányan is, vagy csak egy is – nem volt hiábavaló a ráfordított idő és munka.”

említett életrajzában és ugyanabban a kötetben: Perjámosi Sándor: Pataki, Csajkás és az Orvostörténeti Intézet. pp. 29–30.

²⁵ Patakihoz kapcsolódóan lásd a legújabb forrásmunkát: Dörnyei Sándor: Magyary-Kossa Gyula és Pataki Jenő levelezése I–II. = Orvostörténeti Közlemények – Communicationes de historia artis medicinae. Vol. 200–201. (2007) pp. 187–211.; Vol. 202–205. (2008) pp. 129–152.

PATAKI JENŐ ÉLETMŰ-BIBLIOGRÁFIÁJA

Összeállította: Perjámosi Sándor
Sajtó alá rendezte: Gazda István
Szakszerkesztő: Bodorné Sipos Ágnes

Pataki Jenő munkássága elsősorban az orvostörténelemre koncentrálódott, de különböző lapokban, más jellegű, olykor aktuális kérdéseket felvető cikkei is megjelentek. Nevét a publikációkban 'Pataki' és 'Pataky' formában is megtaláljuk, névjegye: p. j. vagy PJ, ill. ennek módosult változatai, de kisebb írásainak zömét semmilyen kézjeggyel sem látta el. Az irodalomjegyzék összeállításához felhasználtuk Pataki Jenő saját összeállítású cikkgyűjteményét, Csajkás Bódog összeállítását és egy valószínűleg Jancsó Bélának tulajdonítható jegyzéket is, illetve lexikonokat, bibliográfiákat, repertóriumokat és róla szóló írásokat. Az itt szereplő irodalomjegyzékbe így bekerült Pataki Jenő kézjegy nélküli cikkeinek nagyobb része, viszont nem kerültek be azok a Patakinak is tulajdonítható kézjegy nélküli munkák,²⁶ melyek a fentebb említett gyűjtésekben nem szerepeltek. Ismerünk olyan Patakitól származó cikket is melynek címét, teljes szövegét ismerjük, de nem tudjuk mikor és hol jelent meg.²⁷ Minden törekvés ellenére sem tekinthető teljesnek ez az összeállítás. További kutatásra lenne szükség, különböző (elsősorban napi- és heti-) lapokban, többek közt olyan kispéldányszámú periodikákban, melyek ma már könyvészeti ritkaságnak számítanak.²⁸

²⁶ Ilyen – kézjegy nélküli – írások biztosan találhatóak még az Ellenzék, az Erdélyi Orvosi Lap, az Orvosi Szemle és a Véndiákok Lapja egyes számaiban.

²⁷ Ilyennek tekinthető: 'Semmelweis-levélbélyegek forgalombahozatala Magyarországon'

²⁸ Sajnos ezeknek feltárását megnehezíti az a tény, hogy sok esetben – részben a korabeli sajtók szokásai miatt is – nem utalnak a cikkek szerzőire, vagy ismeretlen álnév alatt kerültek közlésre, és Pataki sem tartotta ezt mindig fontosnak. A további kutatást segítik a Kolozsvári Állami Levéltárban őrzött Pataki-gyűjtemény cikk-kivágatai is.

1881

Orvoslási babonák a magyar nép életében. = Kelet (1881)

Ez az adat Szinnyei József: Magyar írók élete és munkái. X. köt. Bp. 1905. Hornyánszky. 490–491. has. Pataki Jenő szócikkből származik. Kelet címmel több lap is megjelent ebben az időben.

1885

Casuistikus közlés a budapesti Stefánia- gyermekkórházból. Combustio. Ulcus duodenale perforans. = Orvosi Hetilap 29 (1885) No. 10. pp. 248–250.

1886

Gyermek halandóság hazánkban. I. = Ellenzék 7 (1886) No. 203. (szept. 6.) p. 1.

Gyermek halandóság hazánkban. II. = Ellenzék 7 (1886) No. 204. (szept. 7.) pp. 1–2.

Gyermek halandóság hazánkban. III. = Ellenzék 7 (1886) No. 206. (szept. 10.) pp. 1–2.

1891

Combustio. Ulcus duodenale perforans. In: Bókai János (összeáll.): Gyermekgyógyászati kórrajzok. Bp., 1891. Dobrowsky és Franke. pp. 81–84.

1893

Teleki László verse a kuruc-világból. = Szombathelyi Lapok 1 (1893) No. 3. pp. 1–2.

Védelmet a gyermekeknek! = Szombathelyi Lapok 1 (1893) No. 11. p. 2.

Az álommámor orvos-törvényszéki jelentősége. = Szombathelyi Lapok 1 (1893) No. 20. pp. 5–6.

1897

Vasvármegye egészségügye. In: Sziklay János – Borovszky Samu (szerk.): Vasvármegye. Bp., 1897. Apollo. pp. 402–407. (Magyarország vármegyéi és városai 3.)

Reprint kiad.: Bp., 1989. Dövény. + CD ROM. Bp., 2002. Arcanum.

Online: <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0025/26.html>

Vasvármegye gyógyfürdői és gyógyvizei. In: Sziklay János – Borovszky Samu (szerk.): Vasvármegye. Bp., 1897. Apollo. pp. 408–411. (Magyarország vármegyéi és városai 3.)

Reprint kiad.: Bp., 1989. Dövény. + CD ROM. Bp., 2002. Arcanum.

Online: <http://mek.oszk.hu/09500/09536/html/0025/27.html>

1903

Adatok a magyar ifjak orvos nevelésének történetéhez. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egylet Orvos-Természettudományi Szakosztályából. I. Orvosi Szak. 25 (1903) No. 1–2. pp. 137–149. és klny.: Kolozsvár, 1903. Ajtai K. Albert kiny. 13 p.

Online: <http://epa.oszk.hu/01400/01495/00032/pdf/137-149.pdf>

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 383–387.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A Barrákról. = Ujság (Kolozsvár) 5 (1903) No. 287. (okt. 17.) pp. 1–2.

1920

Magyar orvosok a XVI. században. = Erdélyi Orvosi Lap 1 (1920) No. 1. pp. 14–15.

Pápai Páriz Ferencz orvosi tanácsai a pestistől való védekezésről. = Erdélyi Orvosi Lap 1 (1920) No. 4. pp. 76–77.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 228–230.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

(I.) Pataki Sámuel a pestisről. I. = Erdélyi Orvosi Lap 1 (1920) No. 5. pp. 94–95.

Pataki Sámuel a pestisről. A pestisről való csekély opinom. II. = Erdélyi Orvosi Lap 1 (1920) No. 7. pp. 132–133.

Pataki Sámuel a pestisről. A pestisről való csekély opinom. III. = Erdélyi Orvosi Lap 1 (1920) No. 8. pp. 151–154. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1920. Minerva rt. 16 p.

A klny. a háromrészes „Pataki Sámuel a pestisről” c. cikksorozat egyesített különlenyomata.

A cikksorozat (I–III.) szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 231–240.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1921

Apafi rendelete a sodomia ellen. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 2. p. 32. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 4 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 96–97.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Getse Dániel emberszereteti intézete. (Institutum philanthropicum.) = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 3. pp. 49–51. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 8 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 368–373.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvosi reverzalis. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 5. p. 90. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 4 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), p. 143.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Egy városi orvosi szerződés a XVIII. századból. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 6. pp. 111–113. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 8 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 202–206.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Egy kórtörténet. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 11. p. 219.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 280–282.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A magyar gyermekgyógyászat gyermekkorából. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 14–15. pp. 316–318. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 8 p.

Megyei főorvosi jelentés 1876 [1786]. évből. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 21. pp. 441–442. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1922. Minerva rt. 7 p.

Az eredeti megjelenésben sajtóhiba! 1786-os évszám helyett 1876-os évszám jelent meg. Pataki saját cikkeinek gyűjteményében javította.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 243–245.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Boerhaaveról két levele kapcsán. = Erdélyi Orvosi Lap 2 (1921) No. 24. pp. 486–489. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1921. Minerva rt. 8 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 165–169.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1922

Régi orvosaink a magyar nyelv és nemzeti kultúra szolgálatában. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 1. pp. 10–13. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1922. Minerva rt. 12 p.

Orvostörténeti morzsák a leveles ládából. [A páskilusok. Jelmondatot... orvosok is szoktak választani. Hatvani István.] = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 11. pp. 184–186.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 379–383, 383–387.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvostörténeti morzsák a leveles ládából. [Nagyabaczoni Incze Mihály.] = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 13. pp. 219–220.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 383–387.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvostörténeti morzsák a leveles ládából. [Egy orvosi tanulmányút.] = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 18. pp. 294–296. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1923. Minerva rt. 19 p.

A klny. az „Orvostörténeti morzsák a leveles ládából” c. cikksorozat egyesített különlenyomata.

A tanulmány szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 129–135.

Ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Pataki Sámuel naplója. I. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 18. pp. 298–300.

Pataki Sámuel naplója. II. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 19. pp. 315–317.

Pataki Sámuel naplója. III. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 21. pp. 343–346.

Pataki Sámuel naplója. IV. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 22. pp. 357–361.

Pataki Sándor [Sámuel] naplója. V. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 23. pp. 378–380.

Az eredeti megjelenésben sajtóhiba! Sámuel helyett tévesen Sándor jelent meg. Pataki saját cikkeinek gyűjteményében javította. A cím helyesen: Pataki Sámuel naplója.

Pataki Sámuel naplója. VI. = Erdélyi Orvosi Lap 3 (1922) No. 24. pp. 388–391. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1922. Minerva rt. 47 p.

A klny. a hatrészes „Pataki Sámuel naplója” c. cikksorozat egyesített különnyomata.

A cikksorozat (I–VI. rész) szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 177–202.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1923

Dr. Blumfeld Sándor temetése. = Erdélyi Orvosi Lap 4 (1923) No. 1. pp. 15–16.

Néhány szó Dimien Pálról s két leveléről. = Erdélyi Orvosi Lap 4 (1923) No. 4. pp. 59–60. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1923. Minerva rt. 7 p.

Tolnai István levelei. = Erdélyi Orvosi Lap 4 (1923) No. 5. pp. 75–77. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1923. Minerva rt. 8 p.

Vizaknai Bereczk György levelei. = Erdélyi Orvosi Lap 4 (1923) No. 14. pp. 219–221. és klny.: Cluj–Kolozsvár, 1923. Minerva rt. 7 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 153–163.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Pataki Sámuel naplója. = Népegészségügy 4 (1923) No. 18. pp. 524–543.

Hogyan operáltak régen? = Vasárnapi Ujság [Kolozsvár] 3 (1923) No. 34. pp. 35–36.

1924

Erdélyi orvostörténeti naptár. Januárus. Februárus. Március. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 5–6. pp. 63–65.

Erdélyi orvostörténeti naptár. Április. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 9–10. pp. 123–124.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Május hó. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 11. pp. 144–145.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Junius. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 12. pp. 158–159.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Julius. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 13. pp. 176–177.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Augusztus. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 18. pp. 243–244.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Szeptember. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 19. pp. 262–263.
Erdélyi orvostörténeti naptár. Október. November. December. = Erdélyi Orvosi Lap 5 (1924) No. 23–24. pp. 324–326.
Kolo'svári Jordán Tamás. = Pásztortűz 10 (1924) No. 21. pp. 269–271.
Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 223–228.
A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>
A sebészeti érzéketlenítés feltalálásának története. = Vasárnapi Ujság [Kolozsvár] 4 (1924) No. 1. pp. 5–6.

1925

Orvosegyesület Erdélyben. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 3–4. p. 30.
Akontz Károly. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 5. p. 42.
Mátyás király sebésze. (Cikkismertetés). = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 9. p. 104.
Magyar orvosok működése nem-orvosi téren. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 9. pp. 105–106.
Köleséri Sámuelről. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 10. pp. 115–116.
Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 108–116.
A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>
Botanikával régebben ... orvosok és papok foglalkoztak. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 10. pp. 117–118.
Radna-fürdő. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 11. pp. 132–133.
Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 288–291.
A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Régi orvosi műszerek. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 11. p. 133.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 389–390.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A foghagymaevés. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 11. pp. 133–134.

A homeopathia. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 12. pp. 145.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 329–331.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Adatok a prostitúció történetéhez Kolozsvárt. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 15–16. pp. 168–172. és klny.: Cluj-Kolozsvár, 1925. Concordia kny. 14 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 332–339.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Magánorvosi oktatás. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 15–16. p. 177.

Néhai Hőgyes Endre professzorról. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 15–16. p. 177.

A lakásügy. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 15–16. pp. 177–178.

Nyulas Ferencről. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 17. pp. 193–194.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 286–288.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A falusi orvos. = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 18. p. 210.

Magyary-Kossa Gyula: A királyi érintés gyógyító erejéről. (Cikkismertetés). = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 19. pp. 219–220.

Magyary-Kossa Gyula: Háromszáz éves magyar orvosi kézirat. (Cikkismertetés). = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 19. p. 220.

Embentan és egészségtan közép- és polgári iskolák IV-ik osztályu tanulói számára. Írta: Scheitz Vilmos. (Könyvismertetés.) = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 20. pp. 234–235.

Ibsen népe. Írta: S. Nagy László. (Könyvismertetés.) = Erdélyi Orvosi Lap 6 (1925) No. 21. pp. 245–246.

Hogyan szerezték meg régen az orvosi diplomát. I. = Ifjúság (Kolozsvár) 6 (1925) No. 3. pp. 6–8.

A cikksorozat első részét Dr. Transylvanus álnévvel írta alá, de a következő két rész szerzőjeként már Dr. Pataky Jenő szerepel. A Dr. Transylvanus álnév csak egyszer, ennél a cikknél fordul elő.

Hogyan szerezték meg régen az orvosi diplomát. II. = Ifjúság [Kolozsvár] 6 (1925) No. 4–5. pp. 11–12.

Az első orvosegyesület Erdélyben. = Magyar Orvos 6 (1925) No. 7. p. 157.

Köleséri uram házasságai. = Pásztortűz 11 (1925) No. 11. pp. 93–96.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 108–116.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1926

Bulyovszkyné vendégszereplései Kolozsvárt. = Pásztortűz 12 (1926) No. 10. pp. 218–220.

Árva Bethlen Kata az első magyar orvosnő. = Pásztortűz 12 (1926) No. 20. pp. 465–467.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 148–153.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Hogyan szerezték meg régen az orvosi diplomát. III. = Ifjúság (Kolozsvár) 7 (1926) No. 1–2. pp. 6–7.

1927

Régi leveles-ládákból. I. rész. Adatok az iskoláztatás történetéhez. = Véndiákok Lapja [Kolozsvár] 3 (1927) No. 10–12. pp. 34–36.

1928

Páriz-Pápai Ferenc orvosiró és tanár a nagyenyedi kollégiumban. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 1. p. 10. és klny.: [Cluj-Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

A Kolozsváron megjelenő „Orvosi Szemlé”-nek a hivatalos elnevezése „Orvosi Szemle – Revista Medicală – Ärtzl. Rundschau” volt, időnként az utolsó tag elhagyásával. A lap elvileg háromnyelvű, azonban – elsősorban a magyar szerkesztőgárda miatt is – a magyar nyelvű publikációk érvényesülnek benne. A továbbiakban „Orvosi Szemlé”-n ez a lap értendő.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 99–100.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Kereszeéri Köleséri Sámuel. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 2. p. 13. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Kibédi Mátyus István. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 3. p. 14. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Pataki Sámuel (secundus). = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 4. p. 14. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), p. 211.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Gyarmathi Sámuel. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 5. p. 16. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 357–360.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Incseli Szöts András. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 6. p. 18. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Nagybatzoni Intze Mihály. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 7. p. 20. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Pataki Sámuel (tertius). = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 8. p. 18. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 217–219.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Getse Dániel. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 9. p. 19. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Emlékezés Harvey Vilmosra, a vérkeringés felfedezésének 300 éves évfordulója alkalmából. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 10. pp. 3–6. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Deutscher Bote.] 4 p.

Baumgarten János Kristof Gottlob. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 11. p. 18. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 344–345.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Csikmadéfalvi Ferentzi József. = Orvosi Szemle 1 (1928) No. 12. p. 17. és klny.: [Kolozsvár, 1928. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 218–219.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Külföldön élt régi magyar orvosok. I. = Pásztortűz 14 (1928) No. 6. pp. 133–135.

Külföldön élt régi magyar orvosok. II. = Pásztortűz 14 (1928) No. 10. pp. 225–227.

Régi leveles-ládákból. II. rész. Leánykérés. Házasság. = Véndiákok Lapja 4 (1928) No. 1–3. pp. 37–38.

1929

Korányi (1828–1913). = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 1. pp. 3–5. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Helicon kny.] 1 p.

Baritz János. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 2. p. 41. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Helicon kny.] 1 p.

Pataki saját cikkeinek gyűjteményében Baritz János neve elé az Ikafalvi előtagot toldotta. A cím helyesen: Ikafalvi Baritz János. A klny.-on már a javított változat szerepel!

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 219–220.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Kibédi Péterfi Pál. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 3. p. 94. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 255–256.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Greissing József. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 4. p. 120. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Sajtóhiba a klny. címében! „Greissing” helyett, helytelenül „Kreissing”-et írtak.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 262–263.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Homorodalmási Barra Imre. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 5. p. 162. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 263–265, 266–269.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Pataki Dániel. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 6. p. 182. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 220–221.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Pilularum mearum. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 6. p. 188.

Danckai Ábrahám (Pattantus) Bogdán. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 7. p. 215. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Sebészi érzéstelenítés. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 7. p. 22.

Engel József. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 8. p. 249. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 364–365.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az orvosok között a magyar nyelvtannal való behatóbb foglalkozásnak nem egyedül álló példája az Engel Józsefé. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 8. p. 257.

Ötvös Ágoston. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 9. p. 282. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 366–367.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Történelemmel orvosaink közül többen foglalkoztak a multban. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 9. pp. 290–291.

Inseli Szöts József. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 10. p. 316. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote kny.] 1 p.

Az egyetem magyar tannyelve. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 10. p. 327.

A marosvásárhelyi országos kórház. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 11. p. 363.

Szignó nélküli cikk, valószínűleg Pataki írta.

Magyar-déllői Antal László. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 11. p. 372. és klny.: [Kolozsvár, 1929. Deutscher Bote kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 311–312.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Boldogi Davida Leo. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 12. p. 377.

Az Erdélyi Muzeum Egylet Orvostudományi Szakosztályának alakuló közgyűlése. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 12. pp. 397–399.

Heim Pál. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 12. p. 400.

Iglói Szontagh Félix. = Orvosi Szemle 2 (1929) No. 12. p. 400.

1930

A kolozsvári orvos-sebészi tanintézet tanári kara. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 1. pp 5–6. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 2 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Váradai Sámuel. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 2. p. 59. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 266–269.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Magyary-Kossa Gyula: Magyar Orvosi Emlékek. I. köt. (Könyvismertetés.) = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 2. p. 60.

Zarándi Knöpfler Vilmos. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 3. p. 100. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 313–314.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Magyary-Kossa Gyula: Magyar Orvosi Emlékek. II. köt. (Könyvismertetés.) = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 3. p. 101.

Kisbaconi Benedek Zoltán. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 4. p. 153.

Reiner Zsigmond. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 4. p. 144. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 312–313.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Otrobán Nándor. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 5. p. 176. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 319–320.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A tehénhimlőoltás (vaccinatio). = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 5. pp. 188–189.

Szignó nélküli cikk, valószínűleg Pataki írta.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 266–269.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Kolosvári Jordán Tamás. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 6. p. 222. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

A tanuló gyermekek nyaraltatása. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 6. p. 229.

A Kir. Magy. Természettudományi Társulat. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 6. pp. 230–231.

Bánfihunyadi János. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 7. p. 264. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Külföldön élt régi erdélyi orvosok. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 7. p. 272.

Az alkimiának Erdélyben is sok híve volt. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 7. p. 272.

Benkő Sámuel. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 8. p. 300. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Helicon kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 362–364.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvosi emlékeink megmentésére. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 8. pp. 313–314.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 389–390.

Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Fabini János Teofil. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 9. p. 340. és klny.: [Kolozsvár, 1930. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 327–328.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A szemorvoslás tudománya Magyarországon. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 9. p. 351.

Ilanori Sigmund Károly Lajos. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 11. p. 419.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 340–341.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az erdélyi fürdők. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 11. p. 427.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 288–291.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A népszerű orvosi könyvek. = Orvosi Szemle 3 (1930) No. 12. p. 468–469.

Psemiseli Lengyel Dániel. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 1. p. 27. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 315–316.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Honigberger János Márton. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 2. p. 64. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Uránia kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 260–262.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az orvosi hivatás gyakorlása. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 2. pp. 71.

Körösi Szóts Sámuel. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 4. p. 140. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Orient.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 329–331.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A homeopátiának. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 4. pp. 146–147.

Füleki Sinkovits Ignác. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 5. p. 176. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Uránia.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 318–319.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A jótékonyosság. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 5. p. 182.

Maizner János. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 6. p. 202. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Orient.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A szülészet. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 6. p. 215.

Machik Béla. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 7. p. 243. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Orient.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az utolsó tanári kar a kolozsvári orvos-sebészi tanintézetben. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 7. p. 247.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Fogarasi Lészai Dániel. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 8. p. 270. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Orient.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 342–343.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A fogászat története ... Magyarországon és Erdélyben alig száz éves. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 8. pp. 278–279.

Balogh Kálmán. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 9. p. 304. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Orient.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A kolozsvári orv.-seb. intézet. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 9. p. 316.

Ponori Török Aurél. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 10. p. 334. és klny.: [Kolozsvár, 1931. Deutscher Bote.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az életerő felett nagy vita fejlődött ki 1880-ban. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 10. p. 342.

Az erdélyi kolera 100 éves évfordulója. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 12. pp. 404–407. és klny.: Cluj [Kolozsvár, 1931.] Tip. Orient kny. 10 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 250–255.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Dr. Bálint Nagy István halála. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 12. p. 420.

Dr. Bologna Valér. = Orvosi Szemle 4 (1931) No. 12. p. 420.

Árkosi Gelei Benedek. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 2. p. 60. és klny.: [Kolozsvár, 1932. Victoria kny.] 1 p.

Bástai Ajtai András. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 3. p. 96. és klny.: [Kolozsvár, 1932. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 163–165.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Magyary-Kossa Gyula: Magyar Orvosi Emlékek. III. köt. (Könyvismertetés.) = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 3. p. 98.

Barátosi András Sámuel. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 7. p. 254. és klny.: [Kolozsvár, 1932. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 360–362.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Nyulas Ferencz. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 8. p. 292. és klny.: [Kolozsvár, 1932. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 286–288.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Chenott [Chenot] Ádám. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 11. p. 392. és klny.: [Kolozsvár, 1932. Victoria kny.] 1 p.

Sajtóhiba! A klny.-ban „Chenott” helyett „Chenot” szerepel. Az utóbbi a helyes. A klny.-on már az utóbbi, javított változat szerepel!

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 241–242.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az erdélyi pestis-irodalom. = Orvosi Szemle 5 (1932) No. 11. p. 402.

A segesvári lepra-szószer. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 1. p. 14. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 246–247.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A kolozsvári leprosorium. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 1. p. 22.

Patikaláda. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 4. p. 121. és klny.: [Kolozsvár, 1938. Victoria kny.] 1 p.

Orvoslással foglalkozó főúri nagyasszonyaink. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 4. p. 129.

Pax Corporis. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 8. p. 257. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 100–102.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Dimien Pál diplomája. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 9. pp. 289–290. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 2 p.

A doktorrá avatás. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 9. p. 298.

Páriz-Pápaít... életrajzából, könyveiből megismerhetjük. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 9. p. 298.

Barra Imre síremléke. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 10. p. 324. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 263–265.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Barra Imre. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 10. p. 336.

Peetsi Péter diplomája. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 11. pp. 360–361. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 2 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 127–128.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Paul de Kruif: Bacilusvadászok. (Könyvismertetés.) = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 11. p. 361.

Peetsi Péter uram. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 11. p. 366.

Borosnyai N. Márton instructiója. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 12. pp. 387–388. és klny.: [Kolozsvár, 1933. Victoria kny.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 144–148.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A marosvásárhelyi Teleki-levéltárban sok instrukciós orvosi levél található. = Orvosi Szemle 6 (1933) No. 12. p. 397.

Utazás a falu körül. I. = Magyar Népegészségügyi Szemle 1 (1933) No. 2. pp. 38–40.

Erdélyi magyar orvosok tudományos törekvései. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Nagybányán 1932. augusztus hó 25–28. napjain tartott tizenegyedik vándorgyűlésének Emlékkönyve. Cluj- Kolozsvár, 1933. Erdélyi Múzeum-Egyesület. pp. 77–85.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 357–360.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1934

A laxáló pilulák. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 1. p. 26.

„Pilula Rufi” id. Pápai Páriz Ferencz instructiójában. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 1. p. 31.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 102–103.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orbánc ellen való orvosságok. (I.) Pataki Sámuel instructiója és feljegyzései. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 2. pp. 47–48. és klny.: [Kolozsvár, 1934.] 2 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 206–209.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az orbáncnak sokféle elnevezése van. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 2. p. 57.

(I) Pataki Sámuel instructiója Teleki Sándorné grófné számára. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 3. p. 80.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 209–210.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Erdélyi Múzeum Egyesület múlt hó 25-én tartotta ez évi rendes közgyűlését. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 3. p. 93.

A savanyu vizekről. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 4. pp. 119–120.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 283–285.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Pápai Páriz Ferencz, mint nevelő. Leveli Gr. Teleki Pálhoz. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 5. pp. 154–156. és klny.: [Kolozsvár, 1934.] 1 p.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 104–108.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvosok levelei. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 5. p. 161–162.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Arzénmérgezés a 18. században. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 6. pp. 194–195.

Az arzénmérgezések a múlt századokban. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 6. pp. 197–198.

Skarlat-instrukcio. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 7. pp. 225–226.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 247–249.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Instrukcio gyermekágyas nő részére. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 8. pp. 257–258.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 323–325.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Orvosságos könyvek. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 9. p. 298.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 94–96.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Bólyai János betegsége. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 10. pp. 332–334.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 256–260.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A „Magyar Kurir”. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 11. p. 377.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 266–269.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

K. Mátyus István síremléke. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 12. pp. 409–410.

A régi sirkövek. = Orvosi Szemle 7 (1934) No. 12. p. 413.

Utazás a falu körül. II. = Magyar Népegészségügyi Szemle 2 (1934) No. 3. pp. 69–71.

Utazás a falu körül. III. = Magyar Népegészségügyi Szemle 2 (1934) No. 7–8. pp. 220–223.

1935

Zágoni Gábor instrukciós levelei. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 1. pp. 22–23.

Adatok a tanári kinevezésekhez a cluji orvos-sebészi tanintézetben. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 2. p. 50.

Ebben az időben Romániában nem volt megengedett a települések magyar nevének használata. A települések román nevét kellett használni, avagy mint az „Orvosi Szemlé”-ben is többször előfordult, egyszerűen kipontozták a helység nevét. Pataki, saját cikkeinek gyűjteményében a „cluji” kifejezést „kol.”-ra helyesbítette. A cikkben is a „Turda” nevet „Torda”-ra javította.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az orvos-sebészi tanintézet. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 2. p. 65.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Házasság megszüntetése impotentia miatt. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 3. pp. 91–95.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 374–379.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Szotyori József síremléke. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 4. p. 132.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 280–282.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Beküldetett. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 4. p. 140.

Az „Adatok az tanári kinevezésekhez a cluji orvos – sebészi tanintézetten.” c. cikkre beküldött olvasói levél ismertetése.

Dr. Harth Albert halála. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 6. p. 210.

Fogarasi Sámuel szépségápolási rendelvényei. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 8. pp. 272–273.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 135–138.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Stipendium Goldbergianum. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 9. pp. 306–307.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 96–97.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Külföldi egyetemre menő ifjaink régen. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 9. pp. 317.

A Nagy-Szombati Egyetem Orvosi Karának alapítása. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 10. pp. 348–349.

Julius v. Magyary-Kossa: Ungarische medizinische Erinnerungen. (Könyvismertetés.) = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 10. p. 350.

A két Sámuel. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 11. p. 389.

Köpeczi udvari orvos levelei. = Orvosi Szemle 8 (1935) No. 12. pp. 423–424.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 82–86.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Utazás a falu körül. IV. = Magyar Népegészségügyi Szemle 3 (1935) No. 11. pp. 256–258.

A kuruzslók. = Az Erdélyi Múzeum-Egyesület Brassóban 1934. augusztus hó 26–28. napjain tartott tizenharmadik vándorgyűlésének Emlékkönyve. Cluj–Kolozsvár, 1935. Erdélyi Múzeum-Egyesület. pp. 113–118.

1936

Szülőszék (sella parturientium). = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 2. pp. 57–58.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 321–322.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az E. M. E. orvosi szakosztálya jan. 27-én Koleszár László személyében elnököt választott. = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 2. p. 66.

Adatok a gyógyszertárak vizsgálatához. = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 4. pp. 123–125.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 349–353.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Városunk legrégebbi gyógyszertára. = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 6. pp. 198–200.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 345–348.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Egy leirat a szemorvoslásról 1791-ből. = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 8. pp. 373–374.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, egységes fejezetbe szerkesztve, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 293–309, 326–327.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Városunk első hivatalos orvosa. Baranyai Pétsi András (1622–24–1689). = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 10. pp. 437–439.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 139–143.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Felfalusi József. = Orvosi Szemle 9 (1936) No. 12. pp. 516–517.

Sajtóhiba! Mihály helyett tévesen József jelent meg. Pataki, saját cikkeinek gyűjteményében javította. A cím helyesen: Felfalusi Mihály. Pataki a cikk szövegében is több javítást, módosítást végzett.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 173–176.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

1937

Benedeki Enyedi Sámuel. 1627–1671. = Orvosi Szemle 10 (1937) No. 2. pp. 52–54.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 77–81.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Tolnai István (1630–1690). = Orvosi Szemle 10 (1937) No. 4. pp. 122–127.

Szakszerkesztve, jegyzetekkel ellátva, kötetben újraközölve: „Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből” (2004), pp. 87–94.

A tanulmány ismét megjelent „Az erdélyi orvoslás történetéből” c. 2011-ben kiadott kötetben. Lásd még: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

Az Orvostudományi Szakosztály története. 1879–1934. In: György Lajos (szerk.): Az Erdélyi Múzeum-Egyesület háromnegyedszázados tudományos működése. 1859–1934. Cluj–Kolozsvár, 1937. Erdélyi Múzeum-Egyesület. pp. 89–162.

Online: <http://eda.eme.ro/handle/10598/14154>

1938

Orvostörténeti okmányok. I. Gyógyszerészi vélemény. = Orvosi Szemle 11 (1938) No. 8. pp. 264–265.

Az Erdélyi Múzeum Egyesület ezidei vándorgyűlése Tordán... = Orvosi Szemle 11 (1938) No. 9. p. 319.

1940

Egy kolozsvári honleány emlékezete. = Pásztortűz 26 (1940) No. 10–11. pp. 455–459.

1941

Pápai Páriz Ferenc. = Református Család 13 (1941) No. 2. pp. 14–15.

Kereszéeri Köleséri Sámuel (1663–1732.) = Református Család 13 (1941) No. 3. pp. 30–31.

Kibédi Mátyus István (1725–1802). = Református Család 13 (1941) No. 5. pp. 53–54.

Pataki Sámuel (1731–1804). = Református Család 13 (1941) No. 6. pp. 65–66.

Inseli Szóts András (1760–1812). = Református Család 13 (1941) No. 7. pp. 76–77.

Nagybaczoni Intze Mihály (1762–1836). = Református Család 13 (1941) No. 8. p. 82.

Gyarmathi Sámuel (1751–1830). = Református Család 13 (1941) No. 9. pp. 93–94.

Szárazajtai Getse Dániel (1768–1824). = Református Család 13 (1941) No. 10. pp. 103–104.

Fogarasi Lészai Dániel (1798–1872). = Református Család 13 (1941) No. 11. p. 118.

Kőrösi Szóts Sámuel (1808–1886). = Református Család 13 (1941) No. 12. p. 126.

1942

Orvoslás a régi Erdélyben. = Értesítő az Erdélyi Múzeum-Egyesület Orvostudományi Szakosztályának munkájáról (1940–1941), 50 (1942) pp. 12–21. és klny.: Kolozsvár, 1942. Minerva Rt. 10 p.

Online: <http://eda.eme.ro/handle/10598/6358>

1943

A régi Kolozsvár. A város Uttzái és Piatzok éjjeli megvilágítása. = Kolozsvári Szemle 2 (1943) No. 2. pp. 147–150.

A régi tanácsház és a főbírók. = Kolozsvári Szemle 2 (1943) No. 4. pp. 276–285.

Diarium Perpetum. Gratam Illustrium Medicorum Veterum Transsylvaniæ Memoriam Recolit Diaro hoc Perpetuo. Ujpest, 1943. Chinoin.

A naptár orvostörténeti részét Pataki Jenő állította össze.

1944

Előszó. In: Csajkás Bódog: Szeged egészségügyének története a XVIII. században. Szeged, 1944. Kiad.: Szeged szabad királyi város. pp. 1–2.

Az előszó megírásának dátuma: 1944. január 3.

Új kiad.: Bp., 2011.

Az erdélyi orvoslás kultúrtörténetéből. A bevezető tanulmányt írta: Prof. Izsák Sámuel. A kolozsvári magyar Orvostörténeti Intézet történetét és Csajkás Bódog Félix orvostörténeti munkásságát bemutatta, valamint a Pataki-bibliográfiát összeállította és a kötet anyagát gyűjtötte: Perjámosi Sándor. A latin szövegrészeket fordította: Magyar László András. Szakszerkesztő: Bodorné Sipos Ágnes. A művet sajtó alá rendezte és a jegyzeteket összeállította: Gazda István. Piliscsaba, 2004. Magyar Tudománytörténeti Intézet. 411 p. (Magyar Tudománytörténeti Szemle Könyvtára 37.)

Online változatát lásd: <http://mek.oszk.hu/05400/05413/index.phtml>

A kötetben közölt tanulmányokra a fenti bibliográfiában utalunk.

Pataki Jenő írásai közül a gyűjteményes kötetben az alábbi kéziratok jelentek meg első nyomtatott változatban (a kéziratokat összegyűjtötte: Csajkás Bódog, felkutatta: Perjámosi Sándor, sajtó alá rendezte: Gazda István):

Curriculum Vitae. Pataki Jenő önéletrajza.

A XIV–XVII. századi Erdély orvostörténeti adattárából (*Csajkás Bódog összeállítása, Pataki Jenő kiegészítéseivel*)

Pataki Jenő: Id. Intze Mihály. 1762–1836.

Pataki Jenő: A jó egészség megtartásának első magyar apostola. Kibédi Mátyus István. 1725–1802.

Pataki Jenő: Mátyus György. 1783–1821.

Pataki Jenő: A közélet buzgó harcosa. Vízaknai Bereck György. 1668–1720.

Pataki Jenő: Az incseli Szöts orvosi család. 1760–1887.

Pataki Jenő: Mátyus Máté. 1756–1826.

Pataki Jenő: A daliás szép doktor. Fogarasi Sámuel. 1670/80–1722.

Pataki Jenő: Bejárta kétszer a világot. Kolozsvári Dimien Pál. 1655–1720.

Pataki Jenő: Zágoni Gábor. 1725–1787.

Pataki Jenő: Filantrop orvos. Szárazajtai Getse Dániel. 1768–1824.

Pataki Jenő: A narkózis első alkalmazója Erdélyben. Danczkai Ábrahám Pattantus Bogdán. 1817–1865.

Pataki Jenő: A fiatal protomedikus. Borosnyai Nagy Márton.

Pataki Jenő: A hitehagyott. Felfalusi Mihály.

Pataki Jenő: Hazáját híven és serényen gyógyító szerelmetes orvos. Zoltán József. 1712–1763.

Pataki Jenő: A két háromszéki székely fiú. Árkosi Gelei Benedek (1614–1660) és Árkosi Tegző Benedek (1630–1661).

Pataki Jenő: A tréfás udvari orvos. Hunyadi Ferencz. XVI. század.

Pataki Jenő: Apafi udvari orvosa. Köpeczi János. –1698.

A kötet rövidített kiadása 2011-ben jelent meg „Az erdélyi orvoslás történetéből” címmel.

2011

Az erdélyi orvoslás történetéből. Az utószót írta és a bibliográfiai függelékét összeállította: Perjámosi Sándor. A latin szövegrészeket fordította: Magyar László András. A szerkesztésben közreműködött: V. Molnár László. Szakszerkesztő: Bodorné Sipos Ágnes. Sajtó alá rendezte: Gazda István. Bp., 2011. Semmelweis Orvostörténeti Múzeum, Könyvtár és Levéltár – Johan Béla Alapítvány – MATI. 368 p. (Magyar Tudománytörténeti Szemle Könyvtára 80.)

A 2004-ben megjelent munka rövidített változata.

Előszó. In: Csajkás Bódog: Szeged egészségügyének története a XVIII. században. Utószó: Perjámosi Sándor. Sajtó alá rendezte: Gazda István. Bp., 2011. Magyar Tudománytörténeti Intézet. pp. 7–9. (Magyar Tudománytörténeti Szemle Könyvtára 92.)

Az 1. kiadást lásd 1944-nél!